

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 89/2016-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. marca 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Dušanom Dudášom, Advokátska kancelária, Kuklovská 2, Bratislava (predtým zastúpenej Advokátskou kanceláriou Kraus & Partners, s. r. o., Jasovská 23, Bratislava), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 152/2008 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 152/2008 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 152/2008 p r i k a z u j e k o n ať bez zbytočných prietáhov.

3. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDACTED] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 537,62 € (slovom päťstotridsaťsedem eur a šesťdesiatdva centov), ktorú je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účet Advokátskej kancelárie Kraus&Partners, s. r. o., Jasovská 23, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 89/2016-9 zo 4. februára 2016 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 152/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. K skutkovému stavu sťažovateľka uviedla najmä, že:

„Sťažovateľka aj právny zástupca sťažovateľky žiadajú od výsluchu sťažovateľky a jej právneho zástupcu v zmysle § 30 ods. 2 zák.č.38/1993 Z. z. upustiť, nakoľko od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

(...) Sťažovateľka, vtedy ešte sudkyňa Okresného súdu Bratislava I, podala dňa 8.9.2008 na Okresný súd Bratislava I žalobný návrh, ktorý sa vedie pod sp. zn.

14C 152/2008. Hoci od podania návrhu uplynulo 7 rokov vo veci do dnešného dňa nebolo vytyčené ani jedno pojednávanie, hoci vec je reštančná, vo veci sú prietahy, nekoná sa efektívne, v súlade s § 6 O.s.p. (§ 6 O.s.p. v konaní postupuje súd v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.)

Sudca dňa 11.3.2010 vzniesol námietku zaujatosti, čo je neefektívny úkon, pretože napriek tomu, že existuje bohatá judikatúra ESLP, ako aj judikatúra ÚS SR, či Rozhodnutie č. 21 Najvyššieho súdu SR z 30.4.2009 sp. zn. 3 Nc 13/2009, že nie je sudca bez existencie objektívnych skutočností vylúčený z prejednávania veci, nenáležíte a bez vyjadrenia ďalších sudcov predložil súd spis Krajskému súdu. Krajský súd musel spis vrátiť na doplnenie, kde vyslovil aj názor o nestrannosti sudcov a o vylúčení sudcov len na základe reálneho objektívneho hľadiska. Napriek tomu bola vec predložená opätovne dňa 14.6.2010 Krajskému súdu. Krajský súd v Bratislave rozhodol, že zákonná sudkyňa nie je vylúčená z prejednávania veci. Konanie sa napriek vyššie uvedenému, zbytočne predĺžilo.

Sťažovateľka dňa 26.11.2009 podala vo veci návrh(...) o rozšírenie ďalšieho žalovaného a o 184.617.- eur v zmysle § 92 O.s.p. a podľa odseku 5 je potrebné rozhodnúť do 30 dní. Od podania návrhu na rozšírenie o ďalšieho účastníka uplynulo viac ako 3 roky kým súd v zmysle § 92 ods. 5 rozhodol.

Súdny poplatok sťažovateľka zaplatila ihneď ako bola súdom vyzvaná pod následkom zastavenia konania a súd bol povinný v zmysle § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. nariadiť pojednávanie do 2 mesiacov od zaplatenia súdneho poplatku, hoci už uplynulo od zaplatenia súdneho poplatku 6 rokov a od podania návrhu uplynulo 7 rokov, nebolo ešte ani jedno pojednávanie vytyčené. (...)

Sťažovateľka podala na Okresnom súde Bratislava I sťažnosť Spr. 2012/2013 na konanie pre prietahy, ktorá bola vybavená tak, že sa nezistili subjektívne prietahy, v oddelení je veľa vecí a nejde o vec v zmysle Rozvrhu práce osobitnej či výnimočnej prednosti. Zákon č. 71/1992 v § 10 ods. 1 jednoznačne ustanovuje pre všetky veci, v ktorých bol zaplatený súdny poplatok, nariadiť pojednávanie sa musí do 2 mesiacov od zaplatenia súdneho poplatku. Podanie sťažnosti sťažovateľkou nevedlo k žiadnej náprave. (...)

Vo veci 14C 152/2008, ktorá je reštančná, sedemročná, nebolo nariadené ani jedno pojednávanie, napriek zaplateniu súdneho poplatku, vo veci sa nekoná, nepomohlo ani uplatnenie sťažnosti na prietahy, hoci Predseda súdu ešte 15.2.2013 prisľúbil sťažovateľke,

že pristúpil k priebežnému sledovaniu veci až do jej právoplatného skončenia a v prípade potreby zabezpečí vykonanie potrebných opatrení na to aby k vzniku v konaní zo strany súdu nedošlo. O uvedenej skutočnosti vraj boli oboznámení aj zákonný sudca a vyšší súdny úradník, ktorých mala požiadať, aby vo veci konali bez prieťahov. Od odpovedi na sťažnosť uplynuli ďalšie dva roky, a vo veci nie je žiaden relevantný úkon. Už som odišla aj do starobného dôchodku a svoje nároky vyplývajúce z bývalej funkcie sudkyne nemám stále doriešené, neustále sa porušuje ústavné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Nejde o náročnú vec, nakoľko vo veci vyjadril svoj právny názor aj Ústavný súd SR, vo veci sú právoplatné rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I č. k. 18C 58/2007, 25C 1/2010 a ďalšie.

Sťažovateľka je v právnej neistote, nekonaním súdu sa zasiahlo do jej ústavných práv. V súlade s ustanovením § 50 ods. 1 písm. a) zák. č. 38/1993 Z. z. sťažovateľka má za to, že Okresný súd Bratislava I svojím postupom v predmetnej veci spôsobil zbytočné prieťahy a tým porušil právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Svoju ústavnú sťažnosť odôvodňujeme ustálenou judikatúrou Ústavného súdu SR. Odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (II. ÚS 61/98, IV. ÚS 59/03) a tento účel možno dosiahnuť až právoplatným rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná (II. ÚS 157/02, I. ÚS 76/03).

Sťažovateľka zastáva názor, že nenariadením ani jedného pojednávania za dobu 7 rokov (hoci konanie nebolo prerušené) si vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany ako je len deklarovanie porušenia ústavného práva sťažovateľky a preto žiada sťažovateľka finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,- eur. V uvedenom konaní vznikli zbytočné prieťahy vytvárajúce stav právnej neistoty, ktorý trvá siedmy rok a vzhľadom na správanie sa súdu, tvrdenie predsedu súdu, že prijal opatrenie, aby prieťahy neboli, je neúčinné, vo veci sa vôbec nekoná a nie je možné ani predpokladať, kedy sa pretrvávajúci stav právnej neistoty sťažovateľky odstráni.

Jedným zo základných princípov občianskych práv a slobôd je právo na verejné prejednanie veci bez zbytočných prieťahov. Je to jeden z pilierov vzťahu medzi štátom a občanom. Týmto pilierom štát zaručuje v primeranom čase spravodlivé riešenie vzťahov

v občianskoprávnom a inom konaní. Len za splnenia tejto podmienky môže prísť k plnohodnotnému naplneniu zákonnosti a spravodlivosti, čo má byť v podstate zmyslom na súdnu a inú právnu ochranu občanov. Sťažovateľka má za preukázané že nečinnosť súdu, nevytýčenie ani jedného termínu pojednávania za sedem rokov, hoci mal vytýčiť termín pojednávania v zmysle § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. do 2 mesiacov od zaplatenia súdneho poplatku, ako aj 15 mesačná nečinnosť potom, čo predseda súdu prisľúbil, že prijal opatrenia, aby k prieťahom nedochádzalo, napriek tomu, že zaujatosť sudcov, ktorí si podali diskriminačné žaloby bola Ústavným súdom SR už dávno vyriešená, nečinnosť súdu je porušením môjho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. (...)

Žiada tiež, aby advokátovi Ústavný súd SR nahradil trovy právneho zastúpenia v rozsahu procesných úkonov ako aj prípadných ďalších nákladov spojených s uplatňovaním ochrany základných práv sťažovateľky v sume 473,- eur za dva úkony právnej pomoci § 14 ods. 1 písm. a) a b), § 11 ods. 3 a § 10 v spojení s § 13 ods. 3 vyhl. 655/2004 Z. z. po 228,78 eur (1. prevzatie a príprava, 2. napísanie sťažnosti + režijný paušál 2x 7,81 eur spolu 473,18 eur, zaokrúhlene 473,- eur.“

2.1 Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ] upravené v čl. 48 ods. 2(...) Ústavy SR postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. značkou 14C 152/2008 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava I sa prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľke [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadostučinenie vo výške 10.000,-eur (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia - nálezu na účet sťažovateľky(...)

4. JUDr. Miloslavovi Krausovi, advokátovi sa priznávajú trovy konania - trovy právneho zastúpenia vo výške 473,-eur, ktoré je súd povinný zaplatiť na účet advokáta(...)“

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, listom sp. zn. Spr. 3138/2016 z 10. marca 2016 (ku ktorému bola pripojená aj chronológia úkonov vykonaných v napadnutom konaní, ako

aj vyjadrenie zákonnej sudkyne) a pôvodný právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu z 5. apríla 2016.

3.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla tieto relevantné skutočnosti:

«(...) V úvode môjho vyjadrenia si Vám dovoľujem oznámiť, že netrvám na ústnom prejednaní prijatej sťažnosti a súhlasím s tým, aby(...) ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, ak dospeje k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

K samotnému priebehu konania vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14C/152/2008 poukazujem na vyjadrenie súčasnej zákonnej sudkyne JUDr. Martiny Líškovej obsahujúce podrobnú chronológiu vykonaných úkonov s spise.

K meritu veci uvádzam, že sa jedná o vec po skutkovej i právnej stránke zložitú. Na celkovú dĺžku konania malo vplyv aj to, že v konaní došlo dva krát k zmene zákonného sudcu, ako aj tá skutočnosť, že sťažovateľka je bývalou sudkyňou tunajšieho súdu a s tým súvisiace námietky zaujatosti vznesené sudcami tunajšieho súdu. Napokon konanie bolo predĺžené aj z dôvodu podania neúplného návrhu sťažovateľkou zo dňa 25.11.2009, ktorý neobsahoval všetky zákonom požadované náležitosti, následné nezaplatenie súdneho poplatku za rozšírený návrh, v dôsledku čoho konanie muselo byť zastavené.

V prípade, ak Ústavný súd Slovenskej republiky dospeje k záveru, že právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov bolo porušené, dovoľujem si požiadať Ústavný súd Slovenskej republiky, aby pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia vzal do úvahy vyššie uvedené objektívne dôvody a aby sťažovateľovi uplatnený nárok na finančné zadosťučinenie nepriznal v plnej výške. (...)»

3.2 Zákonná sudkyňa popísala chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a dodala tieto relevantné skutočnosti:

„(...) V právnej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14C/152/2008 som zákonnou sudkyňou od 01.01.2016 v zmysle Dodatku č. 2 k Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava I na rok 2016(...) Spis bol pridelený do oddelenia 4C (zákonná sudkyňa JUDr. Martina Líšková) dňa 11.01.2016(...) Predmetný súdny spis mi bol fyzicky prvýkrát predložený až spolu s výzvou na vyjadrenie sa k ústavnej sťažnosti dňa

29.02.2016 (dovtedy sa nachádzal u vyššej súdnej úradníčky od 29.12.2015 do 03.01.2016, u asistentky od 04.01.2016 do 16.01.2016 a u vyššej súdnej úradníčky od 17.02.2016 do 29.02.2016).

(...) Ako vyplýva z(...) chronológie, súd v predmetnom konaní vykonával úkony v súvislosti s námietkou zaujatosti zákonnej sudkyne, ktorej bola vec pôvodne pridelená, a následne procesné úkony v nadväznosti na procesné návrhy navrhovateľky. Nakoľko navrhovateľka napriek výzvam súdu nezaplatila súdny poplatok v celom rozsahu, tak ako to predpokladá zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, súd konanie zastavil. Vzhľadom na podané odvolanie navrhovateľky voči uzneseniu o zastavení konania súd vykonal procesné úkony v súvislosti s predložením veci odvolaciemu súdu.

Vzhľadom k tomu, že v oddelení 4C som zákonnou sudkyňou len od 01.01.2016(...), pričom predmetný spis bol do oddelenia 4C reálne pridelený 11.01.2016(...) a mne bol prvýkrát fyzicky predložený až spolu s výzvou na vyjadrenie sa k ústavnej sťažnosti dňa 29.02.2016, bola prvým úkonom mnou realizovaným v danom súdnom konaní Predkladacia správa Krajskému súdu v Bratislave zo dňa 29.02.2016 na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č. k. 14C/152/2008-89 zo dňa 12.11.2015(...)

V predmetnej právnej veci predom mnou vo veci konali zákonné sudkyne Okresného súdu Bratislava I: JUDr. Eva Tulejová a Mgr. Adela Unčovská. Nedovolím si podať vyjadrenie k časovým úkonom svojich predchodkýň v tejto právnej veci súvisiacim s mierou ich zaťaženia, práceneschopnosťou, súhrnom právne náročných vecí, plnením ďalších pracovných povinností, a podobne. (...)“

3.3 Právny zástupca sťažovateľky – Advokátska kancelária Kraus&Partners, s. r. o., Jasovská 23, Bratislava, v mene ktorej konal advokát JUDr. Miloslav Kraus, v reakcii na uvedené vyjadrenie predsedníčky okresného súdu a zákonnej sudkyne v posudzovanom konaní zaujal toto stanovisko:

„Porušovateľ práva tvrdí, že sa jedná o vec po skutkovej a právnej stránke zložitú, čo nie je pravda. Vec bola vyriešená už v roku 2009 aj Ústavným súdom SR, ktorý v Náleze ÚS SR zo dňa 20.5.2009 PL. ÚS 17/08-238 vyslovil právny názor o platovej diskriminácii

sudcov všeobecných súdov v porovnaní so sudcami Špeciálneho súdu, ďalšie právoplatné rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I napr. 25C 1/2010 zo dňa 29.11.2010, 18C 58/2007 zo dňa 29.11.2007a mnoho ďalších, právoplatne skončených na Okresnom súde Bratislava I. (...)

Je pravdou, že na celkovú dĺžku konania mali vplyv námietky zaujatosti sudcov ale boli to zbytočné prietahy spôsobené v súvislosti s námietkami neefektívnym a neprofesionálnym konaním zákonnej sudkyne a ostatných sudcov, a to napriek existujúcej bohatej judikatúre ESELP, ale napríklad aj Rozhodnutia č. 21 Najvyššieho súdu SR z 30.4.2009 sp. zn. 3Nc 13/2009 v identickej veci, keď ako vyplýva z čl. 16(...) t.j. vyjadrenie v zozname sudcov Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.10.2008, ktorý predložila zákonná sudkyňa, bol nedostatočne konkretizovaný (pre rozhodnutie o námietke zaujatosti vznesenej sudcami nestačí vyjadriť sa: som zaujatá, alebo tak ako sa vyjadrila zákonná sudkyňa(...), keď 23.3.2010 z vyššie uvedených dôvodov musel Krajský súd vrátiť spis na doplnenie zákonnej sudkyňi a ostatným sudcom, čo spôsobilo zbytočný prietah dva a pol roka (od 11.10.2008... do 31.8.2010). Z dôkazu č. 8 vyplýva, že bolo Krajským súdom rozhodnuté o vylúčení či nevylúčení všetkých sudcov naraz. (...)

Zákonná sudkyňa JUDr. Tulejová nebola vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci, čo vyplýva z Uznesenia Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11NcC 21/2010-29 zo dňa 25.6.2010... (Bola vylúčená až 6.2.2014). Rozšírenie žaloby o ďalšieho účastníka sťažovateľka doručila súdu 26.11.2009(...), súd rozhodol (ako vyplýva z vyjadrenia JUDr. Líškovej) 29.1.2015 uznesením č.k. 14C/152/2008-80. Hoci dovtedy súd robil jeden úkon za druhým úkonom len po jednom úkone, mal súčasne urobiť všetky možné úkony naraz a nie po jednom a s veľkým časovým odstupom. Napríklad rozhodnúť o rozšírení návrhu sťažovateľky o ďalšieho účastníka mohol tak urobiť už 27.8.2012 pri úkone - žiadosť o pripojenie spisu 18C/136/2005 a nie po 2 rokoch a 5 mesiacoch. Takýmto neefektívnym postupom a konaním zákonného sudcu vec je ôsmy rok od podania návrhu právoplatne nerozhodnutá a to sa ani nezačalo konať vo veci samej.

(...) Ako vyplýva z vyjadrenia terajšej zákonnej sudkyne JUDr. Líškovej k Ústavnej sťažnosti vec bola pridelená do oddelenia 4C novej zákonnej sudkyňi Mgr. Unčovskej 10.7.2014, o pripustení ďalšieho účastníka rozhodla 29.1.2015 t.j. po viac ako 6 mesiacoch, hoci išlo o reštančnú vec, starú v tom čase 7 ročnú. (...)

Nie je pravdou, že konanie bolo predĺžené z dôvodu neúplného návrhu sťažovateľkou zo dňa 25.11.2009. Žiaden štátny orgán nemôže od účastníka vyžadovať to čo zákon neukladá (čl. 2 ods. 3 Ústavy SR.). Ide o neefektívny a nadbytočný úkon zo strany súdu spôsobujúci zbytočné preťahy. Nie, že sťažovateľka podala neúplný návrh a tým spôsobila preťahy, ale práve súd takouto nadbytočnou neefektívnou výzvou pokračoval v zbytočných preťahoch. Až dňa 24.1.2013 súd vyzval sťažovateľku na doplnenie rozšíreného návrhu a sťažovateľka doplnila podanie podľa predstáv súdu v ten istý deň, t.j. 24.1.2013. Z judikatúry Ústavného súdu SR napr. III. ÚS 108/2010 vyplýva, že ak všeobecný súd uloží účastníkovi občianskoprávneho konania doplniť také údaje v žalobe, ktoré procesný kódex obligatórne nepožaduje, tieto okolnosti nemôže byť na ujmu účastníka. Ide o zbytočný preťah súdu o viac ako 3 roky. Napriek tomu sťažovateľka podľa predstáv súdu návrh v ten istý deň doplnila. (...)

Okresný súd tvrdí, že musel konanie zastaviť, nakoľko nebol zaplatený súdny poplatok v celom rozsahu. Uznesenie o zastavení konania je neprofesionálne, v rozpore s § 10 ods. 1 písmena b), § 13 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Prvostupňový súd zastavil celé konanie z dôvodu, že nebol zaplatený súdny poplatok za obidva návrhy. Za pôvodný - určovací návrh bol zaplatený súdny poplatok na výzvu súdu v lehote a v plnej, správnej výške a to 66,- eur dňa 5.9.2011. Teda pôvodný určovací návrh nemal súd zastaviť.

Súd taktiež nesprávne postupoval keď po rozšírenom návrhu vo veci nekonal, pretože:

1. v zmysle § 10 ods. 1 písmena b) zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch mal konať a nie zastaviť konanie, keďže išlo o rozšírený návrh

2. nemôže súd vyrubiť súdny poplatok (teda vyzvať na zaplatenie súdneho poplatku) v zmysle § 13 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch po uplynutí 3 rokov a nie to ešte pre nezaplatenie takto, po 3-ročnej lehote súdom vyrubeného súdneho poplatku, zastaviť konanie. Vid' napr. odvolacie Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co 1/2012 z 31.5.2012 vo veci Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 11C 23/2010, kde prvostupňový súd v obdobnej diskriminačnej žalobe zastavil konanie po vyrubení súdneho poplatku po 3 rokoch a po jeho nezaplatení a KS v Bratislave, ako súd odvolací I. st. Uznesenie zrušil.

(...) Navrhovateľka rozšírila návrh o nemajetkovú ujmu o 184.617,- eur dňa 26.11.2009 podaním zo dňa 25.11.2009 doručeného súdu osobne 26.11.2009. Z rozšíreného návrhu je jednoznačné, čoho sa žalobkyňa domáha, že sa domáha určovacieho návrhu a nemajetkovej ujmy a v akej výške. Teda súdny poplatok za rozšírený návrh o nemajetkovú ujmu o 184.617,- eur sa stal splatný dňa 26.11.2009 (§ 5 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb.). Súdom vyrubený súdny poplatok za rozšírený návrh bol až zo dňa 5.8.2015. Teda po uplynutí trojročnej lehoty. Navrhovateľka na neskoro vyrubený súdny poplatok za rozšírený návrh aj podaním doručeným súdu dňa 12.8.2015 reagovala. Súd napriek doterajšej súdnej praxe z nepochopiteľných dôvodov ustanovenie § 13 zák. č. 71/1992 Zb. ignoroval a zastavil konanie v celom rozsahu a teda dokonca aj za pôvodný určovací žalobný návrh, kde bol včas a v plnej výške zaplatený súdny poplatok. Súdny poplatok v zmysle § 10 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch (Prvostupňový súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak poplatník zaplatí súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania) za určovací návrh bol zaplatený ešte pred rozhodnutím o zastavení konania. Čo sa týka rozšíreného návrhu - že súd vyzval navrhovateľku na oznámenie od ktorého z odporcov žiada uplatnenú sumu - nemá vplyv na splatnosť súdneho poplatku. Splatenosť poplatku je jednoznačne určená § 8 zák. č. 71/1992 Zb. a súd nemá oprávnenie meniť zákon a posúvať splatnosť súdneho poplatku na neskorší dátum, keďže žalobný návrh bol v časti určovacieho návrhu a nemajetkovej ujmy a jej výšky jednoznačný, zrozumiteľný, správny úplný, zrozumiteľný a pre vyrubenie súdneho poplatku dostatočne určitý. Teda v tomto prípade nie je možné aplikovať Rozhodnutie NS SR - R 104/1998 na ktorý sa súd odvoláva. Prílišný formalizmus v občiansko súdnom konaní nie je v súlade s požiadavkami spravodlivého súdneho procesu, ktorým sa realizuje základné ústavné právo na súdnu ochranu. Pozri napr. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave 8Co 428/2009-162 z 29.1.2010 vo veci OS I sp. zn. 18C 324/2004, Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 108/2010 z 20.4.2010(...) Čas na oznámenie súdu, či si uplatňuje navrhovateľka nemajetkovú ujmu alternatívne, mala navrhovateľka možnosť oznámiť súdu aj na pojednávaní, nakoľko to nemá vplyv na vyrubenie súdneho poplatku, nakoľko výška uplatnenej sumy bola jednoznačná a za alternatívny petit sa ďalší súdny poplatok podľa súdnej praxe nevyrubuje. Pozri napr. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave vo veci Okresného súdu Bratislava, odd. 18C navrhovateľ Ing. [REDACTED] proti Slovenskej

sporiteľni a spol. Uznesenie Okresného súdu Bratislava I o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku je okrem nezákonného rozhodnutia aj taktiež nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, nakoľko súd sa nevysporiadal a neuviedol dôvody, prečo zastavil konanie v celom rozsahu, keďže o návrhu na určenie, že odmeňovanie navrhovateľky je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania bol riadne a včas a v plnej výške zaplatený súdny poplatok a to za určovací návrh vo výške 66,-eur. Vid' napr. aj Uznesenie NS SR 1Cdo 1/2009 zo dňa 28.1.2009. Teda nie je správne ani to, že bolo potrebné zastaviť konanie v celosti. (...)

Súdne konanie je zastavené len na I. stupni, teda nie je vec právoplatne skončená, keďže voči nezákonnému zastaveniu konania sa sťažovateľka v lehote t.j. 3.12.2015 odvolala(...) Zatiaľ nie je Krajským súdom o odvolaní rozhodnuté. (...)

Vec napadla na Okresný súd Bratislava I dňa 8.9.2008, teda je ôsmy rok od podania návrhu.

Zatiaľ nebolo vytyčené ani jedno pojednávanie, koná sa stále len o zaplatenie súdneho poplatku, ktorý poplatok bol splatný s podaním návrhu, teda 8.9.2008 a 26.11.2009 (Podľa § 5 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu). Koľko rokov sa bude konať vo veci samej, keďže doteraz sa robili len úkony pre úkony, potrebné úkony nie naraz, ale každý úkon samostatne s odstupom času, keď napríklad Krajský súd v Bratislave, č.k. 11NcC21/2010-29 zo dňa 25.6.2010 rozhodol že zákonná sudkyňa JUDr. Eva Tulejová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na OS Bratislava I pod sp. zn. 14C 152/2008 a ako vyplýva z chronológie terajšej zákonnej sudkyne JUDr. Líškovej, napr. výzva odporcovi na vyjadrenie sa k návrhu (a teda aj doručenie návrhu na začatie konania) bola až zo dňa 28.1.2013, hoci mohla byť vykonaná už 5.9.2011, keďže súdny poplatok bol zaplatený 5.9.2011, a nebola výzva odporcovi doručená ani pri ďalšom úkone, ktorým bola žiadosť o pripojenie spisu 18C/136/2005. (...)

Tvrdenie Okresného súdu Bratislava I, že išlo o objektívne dôvody je zavádzajúce, zbytočné priesťahy boli spôsobené neodbornosťou. Žiadosť Okresného súdu aby nebolo priznané finančné zadosťučinenie v plnej výške je s ohľadom na dĺžku konania (v merite veci sa ani nezačalo konať) a výšku finančného zadosťučinenia priznávaného ESELP, nenáležité.

Sťažovateľka je v právnej neistote, nekonaním súdu, neprofesionálnym konaním zo strany súdu a neprimeranou dĺžkou konania sa zasiahlo do jej ústavných práv. Okresný súd Bratislava I v predmetnej veci spôsobil zbytočné prietahy a tým porušil právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. (...)

4. Dňa 18. mája 2016 bolo ústavnému súdu doručené písomné oznámenie sťažovateľky, z ktorého vyplynulo, že sťažovateľka odvolala plnú moc bývalému právnomu zástupcovi – Advokátskej kancelárii Kraus & Partners, s. r. o., Jasovská 23, Bratislava, a zároveň udelila plnú moc advokátovi JUDr. Dušanovi Dudášovi, Advokátska kancelária, Kuklovská 2, Bratislava. K uvedenému oznámeniu bolo súčasne pripojené „*opätovné Stanovisko k vyjadreniu Okresného súdu Bratislava I*“, ktoré je obsahovo identické so stanoviskom sťažovateľky k vyjadreniu okresného súdu z 5. apríla 2016.

5. Sťažovateľka 18. októbra 2016 doručila ústavnému súdu uznesenie Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „*krajský súd*“) č. k. 5 Co 273/2016-137 z 29. júla 2016.

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14 C 152/2008:

Dňa 8. septembra 2008 podala sťažovateľka proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj „*odporca*“), žalobný návrh o „*určenie, že odmeňovaním žalobkyne podľa § 66 ods. 2, 3, 4 § 67 ods. 1, 2 Zákona 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich, § 23 ods. 1, 2 Zákona č. 120/1993 Z. z. o platových*

pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky nie je dodržaná zásada rovnakého zaobchádzania v porovnaní s odmeňovaním sudcov podľa § 69 ods. 2 Zákona č. 385/2000 Z. z. v znení Zákona č. 122/2005 Z. z. v období od 15.4.2005 do vyhlásenia rozsudku“. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 14 C 152/2008 a bola pridelená na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Eve Tulejovej.

Dňa 11. októbra 2008 zákonná sudkyňa oznámila predsedníčke súdu, že sa cíti byť zaujatá, pretože sťažovateľka je sudkyňou okresného súdu. Zároveň požiadala ostatných sudcov súdu, aby sa vyjadrili, či sa cítia/necítia byť zaujatí.

Dňa 26. novembra 2009 sťažovateľka podala na okresnom súde *„Rozšírenie žaloby o žalovaného v 2. Rade, Okresného súdu Bratislava I o nemajetkovú ujmu 184.617,-EUR“.*

Dňa 11. marca 2010 zákonná sudkyňa predložila spis predsedníčke okresného súdu *„podľa ust. § 15 ods. 1 O.s.p.“.*

Dňa 12. apríla 2010 zákonná sudkyňa požiadala sudcov okresného súdu *„o doplnenie vyjadrenia k námietke zaujatosti“.*

Dňa 17. júna 2010 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie *„podľa ust. § 16 ods. 1, § 12 ods. 2 O.s.p. po doplnení sa k vyjadrení v zmysle pokynu KS sp. zn. 11NcC 11/10)“.*

Dňa 25. júna 2010 krajský súd uznesením č. k. 11 NcC 21/2010-29 vylúčil z prerokovávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 14 C 152/2008 desiatich sudcov a dvadsiatich ôsmich sudcov vrátane zákonnej sudkyne JUDr. Evy Tulejovej nevylúčil z prerokovávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 14 C 152/2008.

Dňa 22. júla 2010 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 3. augusta 2011 súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za návrh v sume 66 €, ktorý sťažovateľka uhradila 5. septembra 2011.

Dňa 5. septembra 2011 sťažovateľka podala návrh na prerušenie konania *„do zaujatia stanoviska Ústavného súdu SR“.*

Dňa 19. septembra 2011 sťažovateľka podala žiadosť *„o vrátenie súdneho poplatku vo výške 66,-eur ako neoprávnene vyžiadaného“.*

Dňa 20. júla 2012 bol spis predložený súdnej tajomníčke, aby pripojila spis okresného súdu sp. zn. 18 C 136/05.

Dňa 30. septembra 2012 bolo v spise zaznamenané, že spis vedený pod sp. zn. 18 C 136/05 „*sa poslal na NS SR z dôvodu dovolania odporcu MS SR*“.

Dňa 21. januára 2013 okresný súd uznesením č. k. 14 C 152/2008-43 návrh sťažovateľky na prerušenie konania zamietol.

Dňa 23. januára 2013 súd uznesením č. k. 14 C 152/2008-45 vyzval sťažovateľku, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia odstránila „*vady písomného podania zo dňa 25.11.2009 v časti v ktorej navrhla zmenu petitu návrhu*“. V rovnaký deň podala sťažovateľka odvolanie voči uzneseniu okresného súdu č. k. 14 C 152/2008-44 o nevrátení súdneho poplatku.

Dňa 24. januára 2013 sťažovateľka reagovala na výzvu súdu na odstránenie nedostatkov svojho podania z 25. novembra 2009.

Dňa 25. januára 2013 okresný súd doručil návrh na pripustenie ďalšieho účastníka do konania a zmenu petitu odporcovi na účely vyjadrenia.

Dňa 28. januára 2013 okresný súd doručil návrh odporcovi na vyjadrenie.

Dňa 27. marca 2013 sa odporca vyjadril k návrhu sťažovateľky a zároveň podal návrh na prerušenie konania.

Dňa 7. mája 2013 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu č. k. 14 C 152/2008-44 o nevrátení súdneho poplatku.

Dňa 4. októbra 2013 bol krajskému súdu zaslaný „*dodatok za spisom*“: „*námietka zaujatosti proti sudkyňi JUDr. Eve Tulejovej, ktorú vzniesol odporca 26.9.2013*“.

Dňa 29. novembra 2013 krajský súd vrátil spis okresnému súdu „*za účelom vyjadrenia sa k námietke zaujatosti zákonnou sudkyňou*“ JUDr. Evou Tulejovou.

Dňa 23. decembra 2013 krajský súd urgoval doplnenie vyjadrenia JUDr. Evy Tulejovej k vznesenej námietke.

Dňa 30. decembra 2013 sa zákonná sudkyňa vyjadrila k vznesenej námietke zaujatosti odporcom, pričom toto vyjadrenie bolo doručené spolu so spisom krajskému súdu v rovnaký deň.

Dňa 6. februára 2014 krajský súd uznesením č. k. 14 NcC 94/2013-66 sudkyňu JUDr. Evu Tulejovú vylúčil z prerokovania a rozhodovania vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 14 C 152/2008.

Dňa 28. februára 2014 krajský súd uznesením č. k. 14 Co 298/2013-67 rozhodnutie okresného súdu č. k. 14 C 152/2008-44 potvrdil.

Dňa 10. apríla 2014 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 15. apríla 2014 zákonná sudkyňa predložila spis predsedníčke okresného súdu s poukazom na to, že bola vylúčená z prerokovania a rozhodovania vo veci.

Dňa 24. apríla 2014 sťažovateľka podala súdu „špecifikáciu odškodnenia - výpočet“.

Dňa 10. júla 2014 bol spis pridelený na prerokovanie a rozhodnutie zákonnej sudkyňi Mgr. Adele Unčovskej.

Dňa 10. októbra 2014 okresný súd zaslal odporcovi „Špecifikáciu odškodnenia – výpočet k sp. zn. 14C/152/08“.

Dňa 29. januára 2015 okresný súd uznesením č. k. 14 C 152/2008-80 pripustil prístupenie ďalšieho účastníka konania na strane odporcu ako odporcu v 2. rade, a to Okresný súd Bratislava I.

Dňa 5. augusta 2015 okresný súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku „za rozšírený návrh na začatie konania, ktorý je 5 538, 50 eur“.

Dňa 17. augusta 2015 sťažovateľka reagovala na výzvu na doplatenie súdneho poplatku tak, že súdny poplatok nezaplatí, „*nakoľko od rozšírenia návrhu, ktorý súd prevzal dňa 26.11.2009 osobne, uplynula 3-ročná lehota*“.

Dňa 12. novembra 2015 okresný súd uznesením č. k. 14 C 152/2008-89 konanie zastavil, „*nakoľko navrhovateľka nezaplatila súdny poplatok za podaný návrh na začatie konania v celosti*“.

Dňa 3. decembra 2015 sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 14 C 152/2008-89 o zastavení konania.

Dňa 11. januára 2016 bola vec pridelená na prerokovanie a rozhodnutie zákonnej sudkyňi JUDr. Martine Líškovej.

Dňa 29. februára 2016 zákonná sudkyňa dala úpravou pokyn kancelárii, aby bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky.

Dňa 29. júla 2016 krajský súd uznesením č. k. 5 Co 273/2016-137 napadnuté uznesenie okresného súdu č. k. 14 C 152/2008-89 o zastavení konania „*zrušil pre pochybenia vo viacerých smeroch. Predovšetkým žalobkyňa správne vyčíta súdu prvej inštancie, že zastavil konanie i v časti požadovaného určenia, v ktorej bol súdny poplatok*“.

uhradený ešte v auguste 2011, i keď v súdom nesprávne ustálennej výške. (...) Súd prvej inštancie pochybil tiež, pokiaľ dospel k záveru, že súdny poplatok v časti náhrady nemajetkovej ujmy bol vyrubený v priebehu trojročnej prekluzívnej lehoty.“

Dňa 27. septembra 2016 bol spis vrátený okresnému súdu, pričom tento od uvedeného dátumu podľa zistenia ústavného súdu vo veci do dnešného dňa žiadny úkon nevykonal.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o tzv. diskriminačnej žalobe vedenej pod sp. zn. 14 C 152/2008 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľky (ako žalobkyne) na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od skutkovej zložitosti veci, keďže zisťovanie skutkového stavu si v danom prípade nevyžadovalo v podstate žiadne dokazovanie; napokon ani z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu nevyplýva, v čom by mala spočívať skutková zložitosť veci. Po právnej stránke možno danú vec považovať za zložitejšiu, pretože judikatúra je vo vzťahu k danej právnej problematike nejednotná, neexistuje teda na vec sa vzťahujúca ustálená judikatúra.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetných konaniach k zbytočným prietáhom. Pokiaľ sťažovateľka podala procesné

návrhy (rozšírenie žaloby, prerušenie konania, odvolanie), ústavný súd pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej využitie možností daných navrhovateľom procesnými predpismi (napr. podľa aktuálne platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku) na uplatňovanie a presadzovanie ich práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prieťahy (napr. I. ÚS 31/01). Zbytočné prieťahy v napadnutom konaní teda neboli vyvolané správaním sťažovateľky.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým konštatuje, že trvanie napadnutého konania od podania žaloby (8. septembra 2008) do rozhodovania o predmetnej ústavnej sťažnosti, teda osem a pol roka, je už samo osebe neprimerané.

Okrem uvedeného okresný súd v danej veci meritórne za viac ako osem rokov ani raz nerozhodol a opakovane bol dlhodobo nečinný alebo dlhodobo nekonal vo veci efektívne.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou tiež pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Za nesústredenú a neefektívnu činnosť okresného súdu treba označiť minimálne obdobie jedného roka v súvislosti s postupom okresného súdu pri prvej námietke predpojatosti (11. októbra 2010) zákonnej sudkyne JUDr. E. Tulejovej, pretože táto námietka bola predložená krajskému súdu na rozhodnutie až po dvadsiatich mesiacoch (17. júna 2010), čo je neakceptovateľné. Navyše po vrátení spisu okresnému súdu 22. júla 2010 do 3. augusta 2011 bol okresný súd bez akýchkoľvek dôvodov ďalší rok nečinný. Rovnako v období od 5. septembra 2011 do 21. januára 2013 (1 rok a 4 mesiace) a od 29. januára 2015 do 5. augusta 2015 (6 mesiacov) okresný súd nevykonal žiadne úkony v danej veci. Rovnako za neefektívne možno hodnotiť obdobie od 29. februára 2016 až do dnešného dňa (1 rok), pretože rozhodnutie o zastavení konania okresným súdom bolo krajským súdom zrušené zo zjavne nesprávnych a právne zmätočných dôvodov.

Uvedená nečinnosť, resp. neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas takmer 5 rokov súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali

smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako navrhovateľka v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným prieťahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu. Na nutnosť zmeny zákonných sudcov a zvýšený nápad počtu vecí, na ktorú v danej veci poukázala predsedníčka súdu, nebolo možné ani v tomto prípade prihliadať a akceptovať ju. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prieťahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobu obmedzenú personálnu kapacitu príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení súdu (I. ÚS 6/06).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu

podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'učinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať finančné zadost'učinenie vo výške 10 000 € najmä z dôvodu, že „zastáva názor, že nenariadením ani jedného pojednávania za dobu 7 rokov (hoci konanie nebolo prerušené) si vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany ako je len deklarovanie porušenia ústavného práva sťažovateľky“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k záveru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadost'učinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadost'učinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky považuje za primerané vo výške 3 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia Advokátskou kanceláriou Kraus & Partners, s. r. o., Jasovská 23, Bratislava, za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti z 27. mája 2015 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 5. apríla 2016). Za dva úkony vykonané v roku 2015 patrí odmena v sume dvakrát po 139,83 € a režijný paušál dvakrát po 8,39 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2016 patrí odmena v sume 143 € a režijný paušál 8,58 € (v zmysle § 1

ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 448,02 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 20 % DPH, teda sumu 89,60 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkove sumu 537,62 €.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka si vo vzťahu k právnenému zástupcovi JUDr. Dušanovi Dudášovi nárok na trovy právneho zastúpenia neuplatnila.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2017